

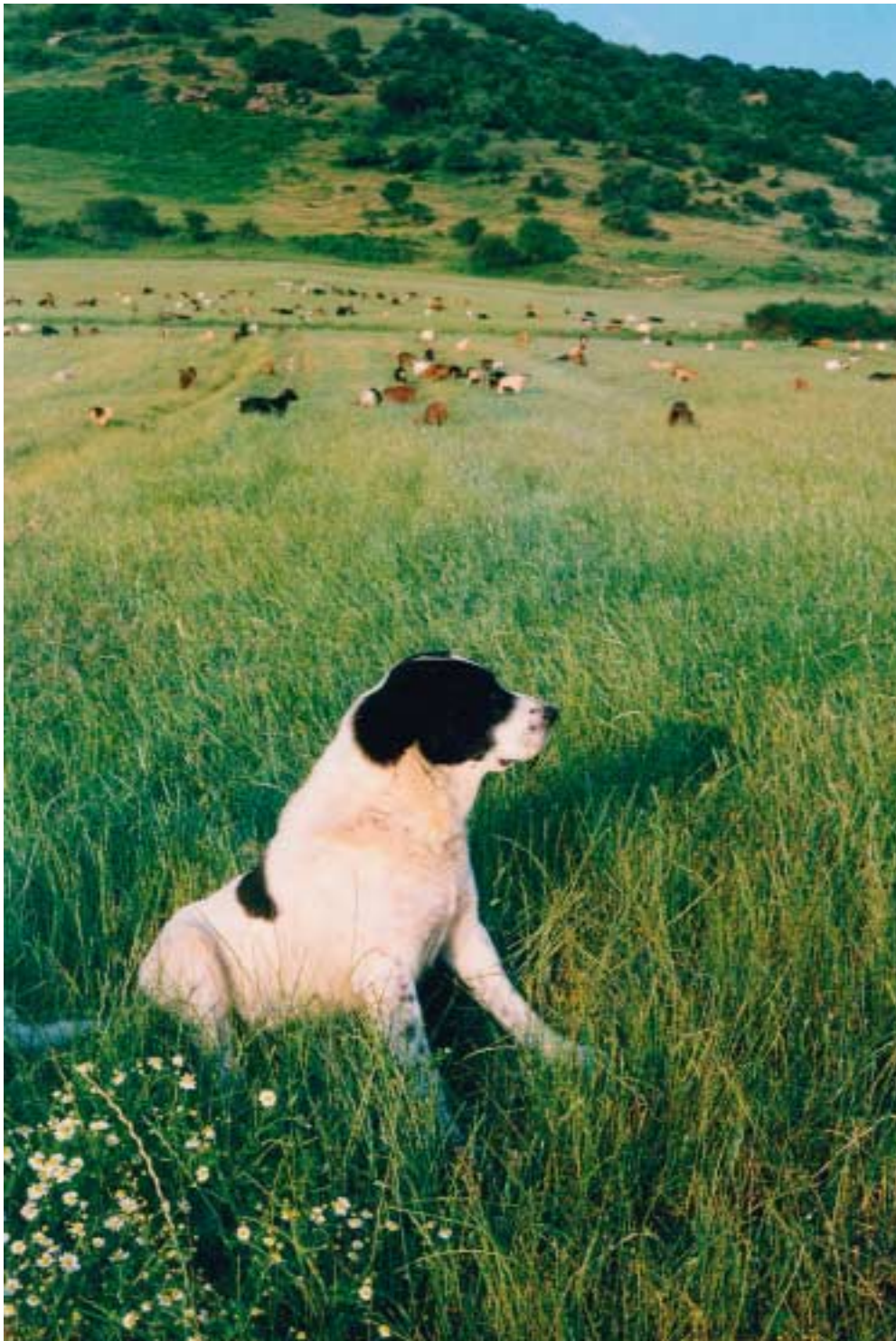
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΟΙΜΕΝΙΚΟΣ ΣΚΥΛΟΣ

φύλακας κτηνοτρόφων & κοπαδιών

ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ

ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΟΙΜΕΝΙΚΟΣ ΣΚΥΛΟΣ

μια πανάρχαια φυλή σκύλων φύλαξης κοπαδιών

Σύμφωνα με την αρχαία ελληνική μυθολογία ο σκύλος εξημερώθηκε από το θεό Απόλλωνα για να συντροφεύει τη θεά Άρτεμη στο κυνήγι –τη σχέση του σκύλου με το κυνήγι μαρτυρά και η ετοιμολογία της λέξης κυνήγι: *κύναν άγω*. Τον συναντάμε στη συνοδεία της θεάς Άρτεμης μαζί με άλλα ζώα.

Ο Νικάνδρος αναφέρει ότι οι Ηπειρωτικοί σκύλοι, δυνατοί και μεγαλόσωμοι, πλάστηκαν από το θεό της φωτιάς Ήφαιστο.

Η παρουσία της φυλής σκύλων ελληνικός ποιμενικός στον ελληνικό χώρο από τα αρχαία χρόνια, τεκμηριώνεται από ένα πλήθος αναφορών σε ιστορικά κείμενα και άλλες γραπτές μαρτυρίες.

Οι αρχαίοι Έλληνες διέκριναν τις φυλές σκύλων σε δύο βασικές κατηγορίες, τους κυνηγετικούς και ποιμενικούς σκύλους. Οι ποιμενικοί σκύλοι ονομάζονταν «Μοίσοσσοί» ή «Ηπειρωτικοί», ονομασία που προήλθε από την περιοχή καταγωγής τους (η αρχαία ελληνική Μοίσοσσία, σημερινή Ήπειρος).

Ο Αριστοτέλης απαριθμεί αρκετές φυλές σκύλων που τις καθορίζει σύμφωνα με τον τόπο καταγωγής τους ως Ηπείρου, Λακωνίας, Αιγύπτου και Ινδίας. Ο Πλάτωνας αναφέρει ότι ο ποιμενικός σκύλος της Ηπείρου χρησιμοποιούνταν από τους Έλληνες από τους ομηρικούς χρόνους και έχαιρε μεγάλης εκτίμησης λόγω των ικανοτήτων του. Νομάδες κτηνοτρόφοι μετέφεραν αυτή τη φυλή σκύλων και στη Μακεδονία και από τότε ο σκύλος της Ηπείρου, λόγω των ικανοτήτων του, χρησιμοποιήθηκε στις εκστρατείες του Μ. Αλέξανδρου. Και ο βασιλιάς της Ηπείρου Πύρρος χρησιμοποίησε τους Μοίσοσσους της Ηπείρου ως πολεμικούς σκύλους.

Ο Οππιανός, στην Κυνολογία, περιγράφει τον ελληνικό ποιμενικό σκύλο τόσο ρωμαίεο και ατρόμητο ώστε να επιτίθεται σε ταύρους και αγριόχοιρους ή ακόμη και σε λιοντάρια.

Η φυλή με τη σημερινή της μορφή αποτελεί την εξέλιξη της αρχαίας φυλής Μοίσοσσών ή Ηπειρωτικών σκύλων στις απομονωμένες περιοχές της Πίνδου.

Ο ελληνικός ποιμενικός σκύλος εκτρέφεται αιώνες τώρα, κυρίως για τη φύλαξη κοπαδιών, στις ορεινές περιοχές της χώρας μας. Η προσαρμογή του ελληνικού ποιμενικού στις αντίξοες συνθήκες της ορεινής κτηνοτροφίας, με την πάροδο των αιώνων του έδωσε την δυνατότητα να διαμορφώσει ορισμένα χαρακτηριστικά που τον καθιστούν πολύτιμο και αναντικατάστατο φύλακα, ικανό να αντιμετωπίσει τις επιθέσεις μεγάλων σαρκοφάγων, όπως η αρκούδα και ο λύκος. Για το λόγο αυτό οι κτηνοτρόφοι αναφέρονται πάντα με θαυμασμό στα μεγαλόσωμα, τοιμηρά και πιστά σκυλιά που είχαν παλιότερα στα κοπάδια τους.

Ο ελληνικός ποιμενικός σκύλος, ως αφοσιωμένος και αχώριστος σύντροφος των τσοπάνηδων, αποτέλεσε πολλές φορές το αντικείμενο προφορικών παραδόσεων και διηγήσεων των ορεινών περιοχών.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΚΥΛΟΥ

Οι ποιμενικοί σκύλοι χρησιμοποιούνται παραδοσιακά ως ένα αποτελεσματικό μέσο αντιμετώπισης μεγάλων σαρκοφάγων, όπως οι αρκούδες και οι λύκοι. Ο ελληνικός ποιμενικός σκύλος προστατεύει εδώ και αιώνες τα κοπάδια των ορεινών περιοχών της χώρας μας και δικαιωματικά σήμερα αποτελεί κομμάτι της φυσικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Είναι πολύτιμος γιατί είναι άριστα προσαρμοσμένος στις φυσικές συνθήκες του ορεινού ελληνικού χώρου. Επιπλέον, ως φύλακας, η αξία του αναγνωρίζεται από τους κτηνοτρόφους αθλή και οι αρκούδες και οι λύκοι τον αναγνωρίζουν ως φυσικό εμπόδιο στην προσπάθεια για ανεύρεση τροφής και δεν προχωρούν σε επίθεση στα κοπάδια.

Το βασικό χαρακτηριστικό του ελληνικού ποιμενικού σκύλου, που τον καθιστά αποτελεσματικό φύλακα είναι το ανεπτυγμένο ένστικτο προστασίας των ζώων του κοπαδιού του και του περιβάλλοντός του. Θεωρεί το κοπάδι «αγέλη» του, καθώς από πολύ μικρή ηλικία και στο πλαίσιο της εκπαίδευσής του παραμένει συνέχεια κοντά του. Έτσι, ο ελληνικός ποιμενικός σκύλος, αν εκπαιδευτεί σωστά, αποτελεί ένα άριστο προληπτικό μέτρο αντιμετώπισης των ζημιών από άγρια ζώα στο κτηνοτροφικό κεφάλαιο μειώνοντας σημαντικά και το κίνητρο για τη θανάτωση από τον άνθρωπο άγριων ζώων που απειλούνται με εξαφάνιση.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΚΥΛΟΥ

Είδος: *Canis lupus familiaris*

Φυλή: Ελληνικός Ποιμενικός

Ειδικότητα: Σκύλος φύλαξης κοπαδιών

Ύψος: 60-75 εκατοστά στο ακρώμιο

Βάρος: 35-55 κιλά

Τρίχωμα και χρωματισμός:

Εμφανίζονται η μεσότριχη και η μακρύτριχη ποικιλία χρώματος μαύρου, καστανού, λευκού και ποικιλόχρωμου

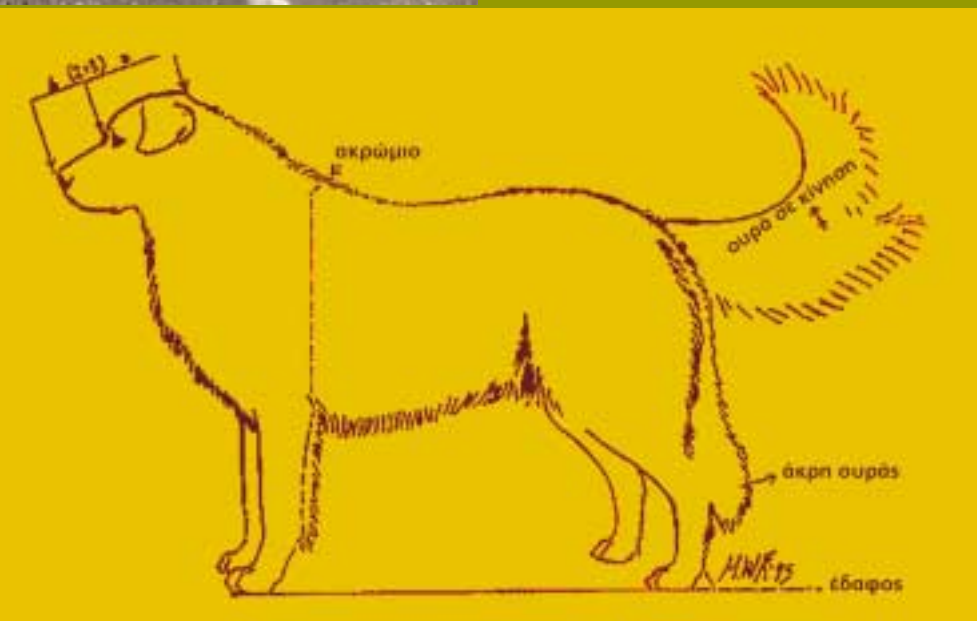
Κεφαλή: Ογκώδης, πλάτους 16-17 εκατοστών με αναλογία ρύγχους-κρανίου 2:3 με αναπτυγμένους κυνόδοντες

Θώρακας: Ευρύς με μυώδη τράχηλο με μικρό προγούλι

Ράχη: Ίσια, μετρίου μήκους με ισχυρούς μύες

Ουρά: Χοντρή βάση καμπυλωτή με άφθονο τρίχωμα. Εμφανίζονται και άουρα άτομα

Χαρακτήρας: Ανεξάρτητος, πιστός, θαρραλέος, αποφασιστικός, εργατικός με υψηλή αίσθηση καθήκοντος και ισχυρό ένστικτο προστασίας των ζώων και του περιβάλλοντός του.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΑΠΕΙΛΟΥΝ ΤΗ ΦΥΛΗ

Παρά την ιδιαίτερη γεωμορφολογία της χώρας μας, που αποτέλεσε φυσικό εμπόδιο στην επιμειξία της φυλής του ελληνικού ποιμενικού σκύλου για εικοσιτέσσερις αιώνες στον ελληνικό χώρο, ελάχιστα άτομα καθαρόαιμων ελληνικών ποιμενικών σκύλων έχουν απομείνει σήμερα.

- Οι σχετικά πρόσφατες κοινωνικές και οικονομικές ανακατατάξεις στην ελληνική ύπαιθρο προκάλεσαν αλλαγές στη μορφή της κτηνοτροφίας.
- Η εφαρμογή νέων μεθόδων άσκησης της σύγχρονης κτηνοτροφίας, η μείωση της νομαδικής κτηνοτροφίας και η τάση εκσυγχρονισμού και βιομηχανοποίησης του κτηνοτροφικού κεφαλαίου, απομάκρυναν σταδιακά τους κτηνοτρόφους από τους παραδοσιακούς κανόνες κτηνοτροφίας.
- Η σκόπιμη ή τυχαία διασταύρωση των σκύλων της φυλής ελληνικός ποιμενικός με άλλες φυλές οδήγησε σε ανεξέλεγκτες διασταυρώσεις που αλλοίωσαν τα χαρακτηριστικά των σκύλων σε πολλές περιοχές απομακρύνοντάς τα από το παραδοσιακό πρότυπο. Τα ζώα που προήλθαν από επιμειξίες έχασαν σταδιακά τις ικανότητές που είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική φύλαξη των κοπαδιών.
- Η παράνομη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων (φόβες) είναι μία πρακτική που εξακολουθεί να εφαρμόζεται στην ελληνική ύπαιθρο και απειλεί άμεσα την αποτελεσματική προστασία των κοπαδιών και μακροπρόθεσμα την επιβίωση της ολιγομελούς φυλής του ελληνικού ποιμενικού σκύλου αφού η κατανάλωση φόβας ισοδυναμεί με βέβαιο θάνατο.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΚΥΛΟΥ

Καθώς ελάχιστα άτομα καθαρόαιμων ελληνικών ποιμενικών σκύλων έχουν απομείνει στις μέρες μας, κρίνεται αναγκαία η συστηματική προσπάθεια για τη διατήρηση και την επαναφορά της φυλής. Με την πεποίθηση αυτή και στο πλαίσιο της προστασίας και διατήρησης της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ, με την επιστημονική συμβολή του Όμιλου Φίλων Ελληνικού Ποιμενικού, δραστηριοποιείται για την αποκατάσταση και επαναδιάδοση της φυλής, με την εκτροφή και χορήγηση ελληνικών ποιμενικών σκύλων σε κτηνοτρόφους των περιοχών, όπου υπάρχει παρουσία αρκούδας και λύκου, ως μέτρο πρόληψης των ζημιών που προκαλούν τα μεγάλα σαρκοφάγα ζώα στο κτηνοτροφικό κεφάλαιο.

Σημαντικός μοχλός ανάπτυξης των δράσεων αποτελεί η κατασκευή νέου εκτροφείου Ελληνικού Ποιμενικού στον Αετό Φλώρινας, με υψηλές προδιαγραφές που θα περιλαμβάνει 10-12 χώρους διαμονής γεννητόρων, κοινό χώρο εξάσκησης των ζώων και χώρο εγκλιματισμού με παραγωγικά ζώα (πρόβata, κατσίκια).

Βασικός στόχος του ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ είναι η διατήρηση της φυλής του ελληνικού ποιμενικού, η προστασία του κτηνοτρόφου μέσω της πρόληψης των ζημιών από μεγάλα σαρκοφάγα ζώα και η αρμονική συμβίωση των ανθρώπων της υπαίθρου με το φυσικό περιβάλλον. Οι δράσεις που υλοποιεί είναι οι εξής:

1. Ελεγχόμενη αναπαραγωγή και ζωοτεχνική βελτίωση της φυλής και διατήρηση της ποικιλομορφίας του γενετικού υλικού της σε συνεργασία με τον Όμιλο Φίλων Ελληνικού Ποιμενικού.
2. Η παρακολούθηση του υπάρχοντος δικτύου και η περαιτέρω ανάπτυξη του με τη συμμετοχή νέων κτηνοτροφικών μονάδων.
3. Δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων των γνήσιων και διαθέσιμων ατόμων στην ύπαιθρο και χαρτογράφηση της γεωγραφικής τους κατανομής.
4. Η αξιολόγηση των μέχρι τώρα δράσεων.

Στίβος Γεωργιάδης/GRAPHICSTORE

ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ

ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

άγρια ζωή, κομμάτι της ζωής μας

ΑΓΡΑΠΙΔΙΑ ΦΛΩΡΙΝΑΣ • T 23860 41500 • F 23860 41111 • E arcturos@arcturos.gr

συνδεθείτε μαζί μας www.arcturos.gr